

Çanakkale İlinde Farklı Elma Çeşitlerinde Armutkaplanı (*Stephanitis pyri* (F.), Heteroptera: Tingidae)'nın Popülasyon Yoğunluğu

Ali Kürşat Şahin^{1*}

Ali Özpınar¹

Burak Polat¹

Mustafa Sakaldaş²

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Çanakkale, TÜRKİYE

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, Çanakkale, TÜRKİYE

*Sorumlu Yazar

Geliş Tarihi : 26.11.2009

e-posta: akursah@gmail.com

Kabul Tarihi : 22.12.2009

Özet

Yumuşak çekirdekli meyvelerin yapraklarında özsuyu emerek zararlı olan Armutkaplanı, (*Stephanitis pyri* (F.), Heteroptera: Tingidae) yüksek popülasyonlarda ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Dardanos Araştırma Alanında tesis edilen koleksiyon bahçesindeki 12 farklı elma çeşidinde Armutkaplanı'nın popülasyon gelişmesi 2008 yılında incelenmiştir. Bahçede yer alan 6 yaşındaki Jonagold, Red Star, Royal Gala, Granny Smith, Mondial Gala, Jersey Mac, Vista Bella, İmperial Gala, Fuji, Breaburn, Summer Red ve Red Chief çeşitlerinde, rastgele belirlenen 6 ağaçtan haftada bir kez periyodik olarak 10'ar adet yaprak alınmıştır. Alınan yapraklar laboratuara getirilerek Armutkaplanı ergin ve nimfleri stereobinoküler mikroskop altında sayılarak kaydedilmiştir. Yapılan istatistikî analiz neticesinde Armutkaplanı'nın popülasyon yoğunluğu üzerinde elma çeşitlerinin etkili olmadığı görülmüştür. Örnekleme süresince zararlının popülasyon gelişmesi Royal Gala, İmperial Gala ve Mondial Gala çeşitlerinde 3, diğer çeşitlerde ise 2 tepe noktasına ulaşmıştır. Tüm çeşitler üzerinde zararlının popülasyon gelişmesi Eylül ayı ortalarına kadar devam etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çanakkale, Elma çeşitleri, *Stephanitis pyri* Popülasyon yoğunluğu

Population Density of Pear Lace Bug (*Stephanitis pyri* (F.), Heteroptera: Tingidae) at Different Apple Cultivars in Çanakkale Province

Abstract

Pear lace bug (*Stephanitis pyri* (F.), Heteroptera: Tingidae), which is harmful by sucking juice of leaves in pome fruits, causes economic losses in high populations. Population development of Pear lace bug was investigated on 12 different apple cultivars in the collection orchard in Çanakkale Onsekiz Mart University, Agricultural Faculty, Dardanos Research Field in 2008. Ten leafs were collected once a week from 6 randomly chosen trees of the cultivars of Jonagold, Red Star, Royal Gala, Granny Smith, Mondial Gala, Jersey Mac, Vista Bella, Imperial Gala, Fuji, Breaburn, Summer Red and Red Chief. Collected leafs were taken to laboratory and adults and nymphs of pear lace bug were counted under stereo binocular microscope and recorded. By the results of statistical analysis, it is revealed that population density of pear lace bug is not affected by apple cultivars. Throughout the study there were 3 peak points in population development of the pest for Royal Gala, Imperial Gala and Mondial Gala varieties and 2 peaks for other varieties. Population development of the pest has continued to the end of September for all cultivars.

Keywords: Çanakkale Apple cultivars, *Stephanitis pyri*, Population Density

GİRİŞ

Armutkaplanı, (*Stephanitis pyri*, Heteroptera: Tingidae) dünyada genellikle Akdeniz çevresindeki ülkelerde görülmektedir. Ülkemizde ise Batı ve İç Anadolu bölgeleri ile Marmara bölgesinde yayılış gösterdiği bildirilmiştir [4].

S. pyri taş ve yumuşak çekirdekli meyve ağaçları ile Rosaceae familyasına bağlı süs bitkilerinde zarar yapmaktadır. Zararı ergin ve nimflerinin yaprağın alt yüzeyinde beslenmesi sonucu ortaya çıkar [2]. Zarar sonucu yaprağın üst yüzeyinde klorotik lekeler oluşur. Yaprtağın alt yüzeyi ise ergin ve nimflerin beslenmesi sonucu ürettikleri atıklar nedeniyle siyah veya koyu kahverengi renk alır. Zarar gören yapraklarda fotosentez ve solunum faaliyetlerinde düşüş görülür. Bunun sonucu ola-

rak yapraklarda kahverengileşme ve erken dökülme görülebilir [3,8].

Elma ülkemizde uzun süredir yetiştiriciliği yapılan bir türdür. Yetiştirme alanı ve ağaç sayısı bakımından diğer meyve türlerine göre ön plana çıkmaktadır [7]. *S. pyri* iklim koşullarının uygun olduğu yıllarda yüksek popülasyonlara ulaşarak yapraklarda önemli zararlar yapabilmektedir [9]. Bu nedenle mücadele açısından zararlının popülasyon gelişmesinin ve popülasyon yoğunluğunun takip edilmesi önemlidir. Böylece böceğin gelişme durumu önceden tahmin edilerek doğru uygulama zamanının belirlenmesi ve mümkün olan en düşük oranda insektisit kullanımı söz konusu olabilir [1]. Ancak bu konuda yapılan çalışmaların sayısı hem dünyada hem de ülkemizde oldukça sınırlıdır. Göksu (1964) [3] tarafından Marmara bölgesinde *S. pyri*'nin kışlama durumu ve yıllık döl

